

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:
Pe un an 400 Lei
pe o jumătate de an 200 Lei
Abonamentele se plătesc numai înainte!

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava-Mică sub Nr. 3-1933
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Proprietar și director: IULIU MAIOR
Redactor: SEVER BARBU
Adresa: BLAJ, jud. Târnava-Mică. Telefon Nr. 68

ANUNȚURI ȘI RECLAME:
Un șir Corp V, adică de lărgimea a doi milimetri, Lei 15
Lărgimea de 1 cm. Lei 60

La început de An nou

Suntem la început de an nou. Roata vremii s'a mai învârtit odată în jurul osiței sale. S'au mai scurs 365 zile din marele caer al anilor.

Ani încheiat un an de muncă, defrământări. În anul care pleacă dintre noi am muncit cu toții cum nu se putea mai mult.

Pe front, vitejii noștri ostași, cu brațele oțelite în lupte, au ținut departe de hotarele țării puhoiul celor fără Dumnezeu, cari au voit să treacă peste noi, pentru a supune la picioarele lor întreaga Europă. Soldații români au dat încă odată dovadă, că România este sentinela credincioasă a Europei, contra năvălirilor asiatice.

Cei rămași acasă, în cea mai mare parte femei, copii în floarea tinereții și bătrâni cu părul încăruntit de vreme, au lucrat în dragoste de neam ogoarele stămoșești. Au arat, au semănat, cu gândul departe, la fratele, la tatăl, la soțul, care în vijeșta bătăliilor ne apăra avutul. Prin munca lor neobosită au asigurat pâinea de toate zilele, atât celor de pe front, cât și celor din țară.

Războiul, care a prins în mrejele sale aproape întreaga lume, se întinde mereu. Zilnic se poate citi prin gazete că țări noi au pus mâna pe armă. Pregătirile de război cresc pe zi ce trece.

Noi, Românii, în 1940, în acel an al marilor încercări, am pierdut provinciile românești, pentru desrobirea cărora au căzut sute de mii dintre părinții și frații voștri.

Anul 1943 pleacă fără să ne fi adus dreptatea așteptată. Ne lasă cu pământul țării știrbit; cu frați pribegind pe la ușile streinilor, cu dorinți neîmplinite.

Anul 1944 ne găsește în plin război. Ne batem pentru dreptatea românească. Ochii mamelor sunt umezi de lacrimi, inimile pline de dor după cei plecați. A mai trecut un an, și ei nu s'au reîntors la vetrele lor.

Pășim pragul unui an nou, cu nădejdea că anul acesta ne va aduce realizarea vunerilor noastre.

Vrem liniște. Dorim pace. Așteptăm dreptatea fronturilor. Pentru

Abonament nou la „Unirea Poporului“

Cu 1 Ianuarie 1944 intrăm, cu ajutorul lui Dumnezeu, într'al 26-lea an de viață a acestei gazete.

Abonamentul va fi, ca și al tuturor celorlalte gazete populare, 500 Lei la an. În schimb noi am făgăduit tuturor abonaților, cari ne trimit înainte abonamentul, câte un calendar. Acest calendar îl trimitem tuturor abonaților cari sunt în regulă cu abonamentul pe trecut și ne-au trimis și abonamentul pe 1944 până la 31 Decembrie 1943.

Trimitem, până mai avem, calendarul și noilor abonați, cari plătesc înainte întreg abonamentul.

Abonații, cari nu mai doresc să aboneze gazeta noastră, sunt rugați să ne returneze gazeta, altfel îl socotim abonați noi, iar legea îl constrânge să-și plătească abonamentul.

Dorim tuturor colaboratorilor, cetitorilor și prietenilor acestei gazete un an nou cu adevărat fericit și plin de haruri cerești.

La mulți ani!

Comunicat

Ministerul Justiției aduce la cunoștința generală cele ce urmează:

Încă din ziua de 16 Iulie 1943 s'a trimis parchetelor tribunalelor din țară următorul ordin circular, care a fost repetat la 20 Decembrie 1943, în urma dispozițiilor date de Domnul Mareșal Ion Antonescu, conducătorul Statului.

„Iată cuprinsul acestui ordin:
„Luați imediat măsuri pentru reprimarea severă a turburărilor de posesie comise împotriva soțiilor și copiilor mobilizaților sau dispăruților ori văduvelor și orfanilor celor morți în războiu precum și pentru menținerea și restabilirea situațiilor lor de fapt“.

Ministrul Justiției
(ss) IOAN C. MARINESCU

acestea muncim; pentru acestea înfruntăm vijelia războiului pe câmpurile de bătăe; pentru acestea rugăm zi și noapte Atotputerniculul.

Să dea Dumnezeu, ca anul care vine, să fie anul dreptății; să fie anul împăcării dintre frați; să fie anul aducător de pace între popoare.

Petru P. Baci.

Muntele Sinai

Cum a dat Dumnezeu cele 10 porunci — Mănăstirea de pe acel munte — Cum o ajutoră Papii

Pe Muntele Sinai este o străveche mănăstire creștinească, sub patronajul ceresc al Sfintei Ecaterina. Muntele Sinai e cunoscut din Vechiul Testament. La poalele lui Moise păștea oile lui Iotor, preotul din Madian, socrul său. Odată s'a despărțat de Muntele Sinai și a ajuns la muntele lui Dumnezeu, la Horeb. Acolo a văzut rugul ce ardea și nu se mistuia și a auzit glasul Domnului. Pe acel munte s'a coborât Dumnezeu când a dat tablele legii „Iar Muntele Sinai fumega tot, că se pogorâse Dumnezeu pe dânsul în foc: și se ridica de pe dânsul fum, ca fumul dintr'un cuptor și tot muntele se cutremura grozav. Deasemenea și sunetul trâmbiței se auzea din ce în ce mai tare: și Moise îi grăia, iar Dumnezeu îi răspundea cu glas.

Deci fiind pogorât Domnul pe Muntele Sinai, pe vârful muntelui, a chemat Domnul pe Moise în vârful muntelui și s'a suit Moise acolo. Atunci a zis Domnul către Moise: „Pogorâ-te și oprește poporul, ca să nu năvălească spre Domnul, să

Prin acest ordin s'a căutat, îndată ce au ajuns la cunoștința Ministerului de Justiție, unele cazuri de simlicie, ca să se asigure cât mai grabnic și cu toată strășnicia ajutorul convenit celor lăsați acasă de către cei plecați pe front pentru apărarea Patriei.

Oricine are vre o plângere de făcut pentru asemenea fapte comise împotriva văduvelor și orfanilor de război sau a soțiilor și copiilor ostașilor aflați la datorie, plângeri întemeiate pe samavolnicii, încălcări de hotare, scoateri din locuințe cu forță, bătăi sau alte asemenea, va cere sprijinul legal parchetului respectiv sau autorităților polițienești sau de jandarmerie locale, semnaland Ministerului Justiției — Direcțiunea judiciară — cazurile în cari nu au primit, la vreme și efectiv, ajutorul la care are dreptul.

Ministerul Justiției
(ss) ION C. MARINESCU

vădă slava Lui, că vor cădea mulți dintrânșii. Iar preoții cari se apropie de Domnul Dumnezeu să se sfințească, ca nu cumva să-i lovească Domnul: „Nu se poate ca poporul să se suie pe Muntele Sinai, pentru că Tu ne-ai oprit din vreme și ai zis: trage hotăr împrejurul muntelui și-l sfințește“. Iar Domnul i-a răspuns: „Du-te și te pogorâ și apoi te vei sui împreună cu Aaron: iar preoții și poporul să nu îndrăznească a se sui la Domnul, ca să nu-i loviască Domnul“.

„Și s'a pogorât Moise la popor și a spus toate“ (Exod 19, 18-25). Pe Sinai s'au dat tablele legii cu cele 10 porunci.

În creștinism Muntele Sinai a fost foarte stimat. Încă în primele veacuri trăiau acolo anahoreți, călugări cu viață foarte aspră. Împărăteasa Elena, mama lui Constantin cel Mare, a înălțat pe Muntele Sinai o biserică cu hramul Maicei Domnului. Despre începuturile vieții creștine pe acele culmi vestite vorbește cronica lui Eutihie, scrisă în limba arabă. Silvius scrie în cartea sa intitulată Peregrinatio la 385 că este o mănăstire construită de călugărul Iulian din Mesopotamia. Vechile biserici au fost distruse pe la 373 de barbarii năvălitori. Mănăstirea de azi a fost ctitorită de Împăratul Iustinian. Dela sfârșitul secolului al VII-lea mănăstirea e și reședință episcopală.

Mănăstirea a fost devastată de mai multe ori de Arabi. A ajuns adesea în situații critice, dar întotdeauna s'au găsit binevoitori cari s'o ajute. Printre cei mai mari binefăcători ai acestei mănăstiri se numără Papii dela Roma. Sf. Grigore cel Mare scrie călugărilor dela Sinai și îi laudă pentru evlavie lor. După schismă călugării sinaitici au ajuns și ei în ceata celor cari nu vor să recunoască pe Sfântul Părinte dela

Roma. Au trecut prin situații grele și atunci au cerut ajutorul Papilor, cari nu i-au refuzat. Cronicile mănăstirii ne spun că Papii le-au făcut mult bine. Profesorul E. Panteliskis scrie că Arhiepiscopul Iosafat al Sinaiului (1630) spunea că Papii sunt marii protectori ai Sinaiului, Papii Oacriu III (1216—1227), Ioan XXII (1316—1334), Benedict XII (1334—1341), Pius II (1458—1464), Leon X (1513—1521), Pius IV (155—1591), Paul V (1605—1621), Urban VIII (1623—1644), Inocențiu XI (1676—1689) și mulți alții Pontifi Romani au ajutat Sinaiul. De câte ori ajungeau în situații grele călugării dela Muntele Sinai, cereau ajutorul lumii catolice. Papii, în marea lor dragoste pentru Orient, le aprobau să primească ajutoare, sau chiar li recomandau regilor catolici, nobililor și preoților catolici, spre a le da sume importante. Ospiciul mănăstirii era susținut de Vatican. Călugării neuniți dela Muntele Sinai au admis, în semn de recunoștință față de Vatican, să existe și un paracelis catolic. Nu se putea să lipsească călugării noștri, atât de harnici și de rugători, tocmai de pe muntele pe care Bunul Dumnezeu a dat tablele legii. Avem călugări catolici și la Mormântul Domnului și în toate locurile cari amintesc ceva din istoria sfântă.

Pe muntele Sinai se păstrează sfintele moaște ale Sfintei Ecaterina din Alexandria, patroana filosofilor și a multor așezăminte culturale și bisericesti. Sfintele moaște au venit prin aer până la Mănăstirea Sinai. Biserica mare, în care se găsește, se numește *Catholikon*.

Iosif E. Naghiu

Plătitu-ți-ai abonamentul?

GRAUNTE SUFLETEȘTI

Pentru ce s'a intrupat Domnul

Impăratul roman, Octavian, voia să știe, câte suflete are sub stăpânire, chiar și în Iudea, care încă era supusă lui. Deci Evreii din toată țara alergau din satul și orașul unde ședeau în satul sau în orașul de unde se trăgeau, pentru a se înscrie în această numărătoare.

Fecioara Maria cu Sf. Iosif, fiindcă se trăgeau din neamul regelui David, au trebuit să vină în Viflaim, de unde își aveau obârșia. Când au ajuns, orașelul gema de mulțimea adunată. Bătut-au la toate porțile, să fie găzduiți, dar în zadar. Mergând mai departe și tot înainte, ajung la marginea Viflaimului. Aci dau de o scufundătură cu acoperiș. Și iată-i adăpostiți în această peșteră umedă, săracă și întunecoasă, unde, la ogorișii din iesie, rodeau liniștit două vite.

Peste noapte, din sânul preacurat al Fecioarei, vine pe lume un prunc, întocmai cum se naște o rază de soare. Naștere, care va rămâne cea mai mare întâmplare din istoria lumii și dela care, între altele, vor număra oamenii anii.

În timpul acesta, nu departe de peșteră, câțiva ciobani prin miez de noapte își păziau oile de fiară. Deodată sunt învăluiți de o lumină mare, ceea ce-i face să se cutremure. Un inger însă le zice: „Nu vă temeți; iată vă vestesc vouă o bucurie mare care va fi la tot poporul. În orașul lui David; vi-s'a născut astăzi un Mântuitor, care este Cristos Domnul. Și acesta este

semnul ce vă arată: veți găsi un copil înfășat și culcat în iesle”.

După aceste cuvinte corul ingerilor începe să-i cânte Pruncului născut cântecul de leagăn: „Mărire lui Dumnezeu mai presus de ceruri, pe pământ pace și între oameni bună voire”.

Alături de închinare ciobanii i-au adus lui Isus daruri albe; lapte, caș, miel, ca și magii cari i-au adus aur ca unui împărat, smirnă ca unui proroc și tămâie ca unui preot.

Se naște întrebarea: De ce a luat Fiul lui Dumnezeu cel nevăzut trup văzut ca și al nostru? Din două motive: 1) Pentru că să ne răscumpere prin Sângele Său și 2) pentru că să ne arate pilda vieții Sale, ca noi văzându-L, să-L urmăm cu mic cu mare. Intocmai după cum ciobanul, pentru că oile sale să-i urmeze mai bucuroase și mai sigur, îmbracă cojocul din pielea lor, ca să le samene.

Apoi coborîrea Fiului lui Dumnezeu din slăvile cerului într-o peșteră săracă a pământului ne dă să înțelegem că sufletul nostru e de mai mare preț ca tot pământul. De unde avem datorința să ne ferim, precum să ne curățim sufletul de tina păcatului.

Cristos se naște, măriți-l. Da! Să-L mărim, atât în leagănul de ieri, care este ieslea din peștera Viflaimului, cât și în leagănul de azi, care este altarul Bisericii Sale. Căci pe altar Isus Pruncul se renaște ori de câte ori preotul slujește Sf. Liturghie.

Cristos din ceruri, întâmpinați-l: Aducându-I ca dar un suflet curat și alb ca și cașul ciobanilor, o inimă de aur ca și aurul magilor și

o rugăciune cu miros de tămâie și smirnă. Rugăciune, prin care să cerem lui Isus să coboare pacea în sufletele neliniștite ale oamenilor de azi. Rugăciune prin care să cerem lui Isus, să ne ferească de răsvrătiri cari ne tulbură inima, ne rătăcesc mintea, alungându-ne pacea. Intrucât viața fără pace n'are nici un rost.

Păr. Octavian Fulicea

De prin sate

Din Spătaș

Excelența Sa Dr. Valeriu Traian Frențiu a binevoit să dăruiască pe seama bisericii noastre 10 fire de stejar, din cari am făcut 16 grinzii pentru padimentarea bisericii. Reuniunea Femeilor a zugrăvit biserica, plătiind 14.000 Lei. Credinciosul Petru Fieșeriu a dăruit 2000 Lei pentru candelabru bisericii. Savu Vasile 1000 Lei pentru padiment, iară Bețan Irimie Lei 500. Curatoratul le mulțumește și pe calea aceasta, rugând pe bunul Dumnezeu, să le răsplătească înmit.

Zile de neuitat la Sântă-Mărie Orlea

Fruntașa comună Sântă-Mărie Orlea de lângă Hațeg a avut parte, în zilele de 28 Noemvrie - 6 Decemvrie, de misiuni sfinte pentru popor.

Cei 260 credincioși, scăpați de stăpânirea domilor calvini și păstoriiți de Păr. Mihail Șoproni au ascultat cu multă atențiune cele 9 predici ținute de Păr. canonic Ștefan Bălan dela Lugoj, apropiindu-se 126 inși de sfintele taine, așa că numai concentrații și copii mici au rămas ne-spediți.

În ziua de sf. Nicolae Păr. misionar a ținut și în filia Balomir două predici, apropiindu-se și acolo 25 de suflete de sfintele taine.

În folosul *Reuniunii de Misiuni* au binevoit a face donații: d-na Rozica Șoproni suma de Lei 1034; dl Gheorghe Maier 500 Lei; d-na Gușită Victoria 500 Lei; Floarea Săcelan 200 Lei; Lucreția Maier 100

FOIPA

UNIREA POPORULUI

Colindă

Țipă un voinic dintr'un munte
Hai Lerui dai Lerul Doamne
(Refrem după fiecare șir)
C'un cal' albul d'asudat
Cin' cu mine se va bate
Țipă-mi daltu dintr'alt munte
Cu'n cal' negru-i pintenog
Eu cu tine mă voi bate,
Sub sulifa brad înalt
Sub stan vișă stan de piatră
Ei dădură se bătură
Zi de vară pă'n sub sară.
Când era mai lângă seară
Sulfițele se frânseră
Munții li-s'apropiară
Cali jos ingenunchiară
Și ei dădură a se întrebară,
Cere sunt și din ce țară,
Ruzi de aproape se aflară
Ruzi de aproape, frațiori
Dar anume cum îi chiamă
(Se spune numele fraților pe cari îi colindă)
[Dar Ion și cu Dumitru]
La dot frați să le-o închinăm

Ei să fie sănătoși

Și'n sărbători vesăloși.

Credința în popor este că e vorba de Castor și Pollux, cei doi lucetari de seara și dimineața.

Din colecțiile mele din comuna Șoroștin.

Dr. I. Bianu

Păcală și Tândală

Păcală: Noroc, frate Tândală!

Tândală: Să te audă Dumnezeu, numai necazul e, că nu ne prea îmbulzește binele.

Păcală: La vreme iar te-ai sfădit cu nevasta.

Tândală: Nici vorbă. Am dat peste altă nenorocire.

Păcală: Ce ai pățit, sau poate ți-a venit ordin de chemare? Nu fii nătăflet. Fii mândru că te chiamă țara să o slujești. Numai Avram țiganul a început să plângă când a plecat la cătănie, de a răs de el tot satul. Vrei să fii și tu ca el?

Tândală: De armată nu mi trică, fătul meu. În războiul trecut trei luni am stat în prima linie. Și o să mai stau dacă împăratul va mai avea nevoie de mine.

Păcală: Atunci de ce ești așa ploșt?

Tândală: Să știi că este foarte adevărată vorba românească: „Șfoara acolo se rupe unde este mai subțire”.

Păcală: Zicătoarea asta o știu și eu, dar tot nu înțeleg ce vrei să spui. Lămurește-mă.

Tândală: După cum știi și tu, în anul trecut mi-am cumpărat două oi. Voiam să mă ocup cu creșterea oilor.

Păcală: Adică pe semne vrei să te faci păcurar.

Tândală: Chiar așa. De ce să lucrez de dimineața până seara ca un bou și la urmă tot nu mă aleg cu nimic. M'am gândit că ar fi mai bine să-mi cumpăr niște oi. E mai ușor să umbli cu oile și să mănci brânză câtă vrei, decât să lucrezi la hotar. Și în afară de aceasta păcurăritul este o meserie mai bănoasă.

Păcală: Foarte bine te-ai gândit.

Tândală: Îmi făcusem planul. În anul ăsta am două oi, la anul celălalt voi avea 4, apoi 8 și așa mai departe.

Păcală: Și ce ți-s'a întâmplat?

Poate ți-au murit oile înainte de a se înmulți...

Tândală: Ba nu mi-au murit, dar nu am nici o haznă în ele.

Păcală: Cum așa?

Tândală: Ascultă numai să-ți spua. Cu vecina Floare ne avem, sau mai bine zis, ne-am avut foarte bine. În fiecare dimineață, cum se scula, alerga la noi, să ne spună ce a visat și cum a dormit. Sărăcuța de ea, suferea mult. De când i-a plecat bărbatul la oaste a rămas numai singurică. Nu are pe nimeni. Toate durerile nouă ni-le împărtășește.

Păcală: După cum vorbești, mi-se pare că te-ai îndrăgostit de ea.

Tândală: Nu e urâtă femeie... Dar să lăsăm glumele. Lasă-mă să îți spun mai departe. Par'că a fost făcătura. Îmi vine să îmi smulg părul din cap când mă gândesc... că tocmai ieri a trebuit să se certe nevastă-mea cu ea...

Păcală: Dar bine, frate, ce legătură are cearta cu oile.

Tândală: Are, cum să nu aivă... Dacă nu se certau, azi dimineață tot Floare venea mai întâi la noi, dar așa pe la prânz m'am trezit cu

Lei; Seleşnik Francisca 100 Lei și Hubert Rudolf 40 Lei, dela credincioși prin tas 360 Lei, în total 2864 Lei, pentru care Dumnezeu le va răsplăti.

Laudat să fie Domnul pentru toate.
(dragii)

Binecuvântarea unui monument la Șerel

La Șerel, în județul Hunedoara, credincioșii sunt foarte cucernici și ascultători de preotul lor, ceace dovedește faptul că și-au renovat biserica cu peste 300,00 Lei și au ridicat un monument celor 2 eroi din războiul 1914—1919, precum și celor 8 eroi din războiul de acum, monument care a costat aproape 100,000 Li.

Sfințirea acestui monument s'a făcut Duminică în 5 Decembrie, luând pace întreg satul, în frunte cu toți cărturarii.

Păr. Tr. Maier poate fi mândru de credincioșii săi.

Serbarea de Crăciun la Petroșni

În ziua de 19 Dec. 1933 s'a ținut serbarea pomului de Crăciun la Școala de copii mici Nr. 1 din Petroșni, sub conducerea d-nei dir. Ana Paon și a d-nei învățătoare Anastasia Vănoiu. S'a jucat cu micii copilași psea: „Moș Crăciun aduce daruri”, coide, cântece, poezii și s'a jucat „Hora lui Moș Crăciun”. Copiii s'au produs foarte bine. Publicul a rămas pe deplin mulțumit și admirând copiii.

Se aduc mulțumiri On. comitețului de patronaj pentru ajutorul băneț dat pentru pomul de Crăciun, asemea se aduc mulțumiri și d-lui lt-colon Suciu pentru darul trimis copiilor această ocazie.

Serbarea a luat sfârșit la ora după care s'au împărțit daruri micilor cilași.

Teodor văcarul, care a ve să-i plătim pentru Joiana.

Păcală: Nu înțeleg ce vrei spui.

Tândală: Cum nu înțelegtu nu știu că în dimineața de astăzi nou dacă îți calcă pragul ușii întâi femeie, toate oile îți fată deluțe, iar dacă bărbat, toate oții fată berbecuți?... În anul ăcest eu nu o să am decât berbecușă că mi-au căzut toate planur.

Păcală: Ha, ha, ha, bae să te bată norocul, nu știam, le vrei să ajungi cu povestea. Va să zică tot nevasta ți-a făc.

Tândală: Ți-am mai spus eu că femeile sunt o pacositate pe capul bărbaților. Uite dintr'o ceartă fără socoteală, itrică tot viitorul. De ațfel necoarea această mi-s'a arătat înseară la vrăjit... De câte ori anlicat pânarul tot de sare am, ceace înseamnă sărăcie...

Păcală: N'ai decât săbzi dacă ți-au plăcut femeile bi de gură.

Tândală: Nu mi-au cut, frate, dar pe nevasta astă-a pus-o după cap nașul, fiindera neam cu muierea lei.

Tândală: Atunci decât să cânti ca ala din strigă:

„Fire-ai al dracide naș

„Cu cine mă curș

„Cu propteaua lului

„Cu melița satu.”

ricab—p.

Cum stă lumea și țara

Războiul cu Rusia

Pe frontul răsăritean, în săptămâna care a trecut, s'au dat lupte grele. Armatele sovietice, întărite cu puteri noi, atacă cu forțe mari, căutând să spargă frontul german.

Puternicile atacuri rusești dela Jitomir, Nevel și Vitebsk au fost respinse. În luptele date, Rușii au avut pierderi mari, atât în oameni, cât și în material de război.

În bătăliile dela Rocița a fost nimicită o divizie sovietică de pușcași, care isbutise să spargă linia germană.

La miazăzi-răsărit de Kirovograd, Germanii continuă să înainteze, cu toate că Rușii opun o rezistență îndârjită.

Atacurile sovietice dela capul de pod Nikopol și Niproperovsk au fost zădărnice.

Capul de pod dela Cherson a fost evacuat (părăsit) de Germanii după ce s'au retras toate trupele.

În Crimeea de miazănoapte se dau lupte crâncene.

Războiul din Italia

Cele mai însemnate lupte din Italia de miazăzi se dau pe coasta mării Adriatice.

La Ortona, atacurile aliaților au fost respinse.

În apele Siciliei, aviația germană a scufundat două vapoare de comerț.

Din Geneva se află, că pe frontul italian au fost debarcate însemnate forțe franceze, cari se luptă alături de armata 5-a americană.

În vremea din urmă, atacurile anglo-americane de pe fronturile din Italia s'au micșorat mult.

Se cere din nou abdicarea Regelui Victor Emanuel

Se află din Londra, că italienii din guvernul lui Badoglio cer din nou abdicarea regelui Victor Emanuel. Ei spun că nu mai poate sta în fruntea Italiei, deoarece a sprijinit aducerea la putere a lui Mussolini și pentru motivul că a ținut la conducere timp de 20 ani guvernul fascist.

Știrea engleză spune că dinastia nu se va înlătura prin abdicarea regelui. Locul său va fi luat de fiul prințului moștenitor, pe lângă care — până la majorat — urmează să se aleagă un consiliu de regență.

Instalare de notar la Daia

Cea mai arzătoare dorință a locuitorilor din Daia Târnavă Mică a fost, să primerească din nou notar, cum au avut înainte cu 10 ani. Doment prefect Dr. Iosif Popș a împlinit în sfârșit această dorință, după ce Păr. Băcel Nicolae și d. învățător E. Tătaru au rugat de atâtea ori și cu atâtea căldură.

Instalarea noului notar Orlan Ilie și a soției sale, dza învățătoare Orlan Valeria, s'a făcut în ziua de 3 Decembrie.

Cu d. notar Orlan Ilie sunt mulțumii și Români și Ungari, știindu-l om drept și cinstit.

Declarațiile d-lui Tojo

D. Tojo, președintele consiliului de miniștri japonez, a declarat, la o ședință extraordinară a conferinței guvernatorilor, că anul 1944 va pune temelia victoriei japoneze.

Dar a spus: „anul 1944 va fi un an hotărâtor pentru victoria Japoniei”.

Dl Tojo a cerut apoi să se mobilizeze toate forțele japoneze, pentru a zdrobi pe cei cari vreau moartea poporului japonez.

În Spania, condamnații din războiul civil au fost puși în libertate

Știri venite din Madrid anunță, că generalul Franco a semnat un decret, prin care pune în libertate condițională pe toți condamnații până la 20 ani închisoare pentru fapte săvârșite în cursul războiului civil. Nu se bucură de amnestie cei cari au omorât, cei cari s'au făcut vinovați de cruzimi grave și cei cari nu au avut o purtare bună în închisoare.

Luptele bandelor comuniste din Balcani

Trupele germane din Balcani au foarte mult de furcă cu bandele comuniste, cari atacă oriunde întâlnesc organizații militare germane.

Zilele trecute au fost nimicite, după lupte grele, mai multe bande, cari jefuiseră populația civilă. Comuniștii nu se astâmpără, cu toate că Germanii le zădărnicesc orice răscoală. În încapățănarea lor nu țin seama de marile pierderi pe cari le suferă.

Știri scurte politice

O telegramă din Stockholm anunță că a sosit de curând în Africa de Nord o delegație militară braziliană, care duce tratative militare cu aliații. Se crede că Brazilia vrea să aducă trupe expediționare în Africa.

Cu prilejul zilei de naștere a lui Stalin, care a împlinit 64 ani, au fost avansați la gradul de general 58 ofițeri.

Filandezii au respins atacurile sovietice date la Maaselkaeg.

Rușii și-au schimbat imnul național. Noul imn se numește „Imnul Unirii Sovietice”.

Mareșalul Petain a făcut o declarație în care arată, că svonorile răspândite prin cari se arată că ar fi gata să-și dea demisia, nu sunt adevărate. Viteazul general francez va rămânea și pe mai departe în fruntea Franței, deoarece nu și-a împlinit încă misiunea.

Mareșalul Stalin a împlinit, în ziua de 22 Decembrie 64 de ani.

Guvernul croat a ținut o ședință sub președinția primului ministru. S'a desbătut proiectul noului buget și s'au luat măsuri, pentru refacerea pagubelor pricinuite de război.

Aviația engleză a bombardat din nou teritoriul Bulgariei. Sunt pagube mari în rândul populației civile.

Știrile

săptămânii

Sfântul Părinte a binecuvântat poporul croat. Știri venite din Zagreb, capitala Croației, anunță că cu prilejul sărbătorilor Crăciunului Sfântul Părinte a trimis poporului croat binecuvântarea sa. Episcopul din Split a primit o sumă de 150 mii kuna (bani croați), pentru a o împărți populației nevoiașă.

A murit arhiepiscopul de Malta. Telegrama venite din cetatea Vaticanului aduc vestea că a murit Monseniorul Mauro Carnana, Arhiepiscopul de Malta, care făcea parte din ordinul călugărilor Benedictini. Arhiepiscopul Carnana ocupa această funcție din anul 1915.

Program românesc la radio Madrid. Zilele trecute, postul de radio Madrid, capitala Spaniei, a avut un program frumos de muzică românească. Se vede, că fraților noștri Spanioli le place să guste minunatele doine românești. Sunt frumoase și fermecătoare.

Cor unit la București. Zilele trecute s'a pus la București baza unui cor unit. Conducerea o are dl profesor Nicolae Oancea dela Liceul „Lazăr”. Corul se numește corul „st. Dumitru” și s'a format prin osârdia dlui Dr. Ilie Lazăr și a canonicului protopop Dr. Titus Malai. Nădăjduim că acest cor va avea o izbândă minunată, condus fiind de un maestru ca Nicolae Oancea.

Cea mai mare țigară din lume. În „muzeul țigarilor” din Buende (Germania) se găsește o țigară de foi uriașă, lungă de un metru și jumătate. Se spune că din țigară un om ar avea ce fuma 245 zile.

L-a tăiat trenul. O groaznică nenorocire s'a întâmplat între stația Blaj și Câmpul Libertății. Frânarul Hațegan Ioan din comuna Șeușa, județul Alba, în vârstă de 19 ani, luncând de pe trepti, a căzut între vagoane. Roțile trenului i-au prins și i-au tăiat un picior. În stare gravă a fost dus la spital, unde i-au făcut o operație, dar tânărul a murit, deoarece se scursese de sânge.

L-a omorât gazul metan. Jandarmii din Câmpia Turzii au arestat trei muncitori de fabrică, pentru că furau bumbac din fabrică. Împreună cu ei fost închis și Chiorean Vasile din comuna Ghiriș, fiindcă a fost aflat beat la o cârciumă. A doua zi dimineața doi inși au fost găsiți

morți, iară ceilalți doi trăgeau de moarte. S'a constatat că cei doi, între cari era și Chiorean Vasile, au murit înveninați de gazul metan care ardea într'un cuptor stricat. Ceilalți doi și-au revenit pe urmă la spital. Nenorocitul de Chiorean — pe care au voit să-l elibereze pentru o cauție de 300.000 Lei, doi comercianți din Câmpia Turzii, dar jandarmii nu s'au învoit — lasă în urma sa nouă copii și o văduvă. Și-a plătit bietul foarte scump beția!

Vizitația canonică a P. S. dela Cluj-Gherla. „Curierul Creștin” dela Cluj face o dare de seamă despre vizitațiile canonice făcute de P. S. Iuliu al Cluj-Gherlei, începând cu ziua de 9 Mai și până la 21 Noiembrie. Din această dare de seamă se vede, cât a alergat P. S. Iuliu și anul acesta prin toată dieceza sa mare, chiar și la Budapesta și în Vicariatul nostru dela Târgu-Mureș și în dieceza de Oradea. Aproape n'a fost Duminică și sârbătoare în care să nu fi fost la vreo parohie oarecareva, iar în zilele comune pe la diferite sinoade protopopești. Pretutindeni a vărsat balsam vindecător în sufletele credincioșilor săi atât de necăjiți și chinuți.

Deschiderea Teatrului Național din Odesa. Aflăm din ziarul „Glasul Nistrului” ce apare la Odesa că în capitala Transnistriei s'a deschis Miercuri, 8 Decembrie, Teatrul Național cu piesa „Chema-rea Codrului” de George Diamandi. Se vor juca și piese românești și rusești. Aceasta este o mare izbândă românească.

Primarul orașului italian Vincenza a fost împușcat. Se află din Roma că primarul orașului italian Vincenza a fost împușcat cu mai multe focuri de armă de către răufăcători rămași necunoscuți. Pentru prinderea criminalilor, prefectul provinciei a luat măsuri aspre. Printre altele s'a oprit orice circulație între orele 8 seara și 6 dimineața.

Pentru cei ce au închiriat locuințe evreești. Incepând dela 23 Aprilie 1944 nimeni dintre acei cari au locuințe proprii nu va mai putea închiria case evreești. C. N. R. face cunoscut celor interesați ca să se mute în casele lor, intrucât în anul viitor nu va mai prelungi nimănui contractul de închiriere.

Agent de percepție condamnat. Agentul de percepție Ioan C. Fiță din comuna Corșoveni, județul Dolj, a fost condamnat de Curtea de Apel la 3 ani închisoare corecțională, pentru delapidare (furt) de bani publici. În afară de aceasta a fost obligat să restituie întreaga sumă defraudată. Așa pățește cine se atinge de ce nu e al lui.

O mamă criminală. În orașul Bărlad, pe strada Locot. Victor Comșa, a fost găsit trupul neînsuflit al unui copil nou născut. Din

cercetările făcute s'a stabilit că după naștere copilul a fost aruncat chiar de către mama sa. Până acum încă poliția nu a putut pune mâna pe mama criminală.

Focul dela Morlaca. Aflăm din „Curierul Creștin”, organul oficial al eparhiei de Cluj-Gherla, că la Morlaca în teritorul cedat au ars șapte case, nimicindu-se întreg avutul oamenilor, cari au rămas numai cu ce era pe ei. Presfințitul Iuliu al Cluj-Gherlei a făcut în „Curierul Creștin” un călduros apel pentru ajutorarea lor și din Fondul de ajutorare le-a dăruit 2000, iar dela sine 1000 de penghei.

Ajutor la gazetă am primit dela colaboratorul nostru de pe câmpul de luptă profesor Teodor Seiceanu Lei 1000. Bunul Dumnezeu să-i răsplătească inimi!

Cursurile de gospodărie dela Adămuș. Camera Agricolă din județul Târnava Mică a deschis la 24 Octombrie 1943 o școală de gospodărie pe lângă Centrul Agricol Adămuș urmată de 14 fice de țaran din județ. Inchiderea cursurilor s'a făcut la 14 Decembrie. La această serbare a luat parte lume multă, în frunte cu dl profesor Simion Gîzdavu din Blaj, președintele Camerei Agricole și cu dl director al Camerei inginer Victor Rusu. Elevele au dovedit un progres minunat și au fost premiate. Expoziția a fost admirată de toți cei de față.

Concursul cartofului și al porumbului. Camera Agricolă a județului Târnava Mică a organizat în luna Decembrie 1944 concursul cartofului și al porumbului, premiind mai mulți țărani din județ pe comună, iar apoi pe județ. Au fost premiați pe județ Petri Teodor din Hundorf, Gottschling Dănilă din Băgaciu, Rus Ioan din Iernut, Pop Gheorghe din Șoimuș, Șurtea Vasile din Valea Lungă și Oțean Alexandru din Veza. Cei dintâi patru premiați au fost înaintați la București pentru concursul pe țară.

Fondurile grănițerești păgubite rău. Aflăm din „Săptămâna” din Bistrița, teritorul cedat, că în jurul muntelui Colibița, pe valea Colibița, societatea „Regna” pentru exploatarea pădurilor grănițerești a făcut un mare scoc de apă de 4 km., și jumătate lungime, pe care să transporte lemnele spre Bistrița Bărgăului. Și când scocul era gata și lemnele de transportat adunate în jurul scocului, un răuvoitor al Românilor le-a dat foc lemnelor și a izbucnit un foc grozav, așa că s'a ales numai scrum și scocul și lemnele.

Zahărul nu se va bloca. În vremea din urmă, s'a vorbit că zahărul se va bloca și că se va bloca din nou. Ministerul Apromiziunii aduce la cunoștința publicului, că știind răsândite nu corespund adevărului. Zahărul rămân și mai departe nebloca

Femeie credincioasă. Femeia Floarea Bac din Zgrbești județul Severin l a tăiat pe soțul ei Iosn Bac pe 7 locuri în cap. Ea spune că din nebagare de seamă. Jandarmii și judecătorii vor cerceta și afla care este adevărul.

Mamelor grijii-vă copiii. Tânăra fetița Oana Florica de abia 11 anișori, de loc din Bucurdea grănoasă de lângă Blaj, a fost desă de un om necunoscut servitoare în Predeal, dar după un timp oarecare tânăra fetiță a ajuns să vagabondeze prin oraș. Ajungând odată în dreptul șantiernii O. F. R. concentrații șantiernii, cari erau mai mulți tărnaveni, s'au hotărât să poarte grijă de fetiță, așa că au ținut-o mai multe zile din porția lor de mâncare. Pe urmă au colectat între ei suma de 800 lei și au dus-o pe speșele lor până la Blaj. Intreb acum, mamă, unde-ți este fetița? Cui ai dat-o? (Păr. Ioan Păcurariu).

Ca să scape de poliție. Tânărul Ion Rada din Bucurdești, în etate de 29 ani, fiind șerztor, a fost pus în urmărire. Într'una din zilele trecute, fiind surprins de poliție pe când intra în locuința sa, pentru a scăpa, s'a aruncat pe treacăta dela etajul al II lea. În stare gravă a fost internat în spital.

DOCTORUL SAȚELOR

Scarlatina

Ca medic al liceului de băieți „Moise Nicoară” din Arad, de două luni și mai bine mă lupt cu scarlatina. Luptă pe care o duc pe spinarea sârmanilor elevi, cărora trebuie să le fac fieștecăruia câte trei injecții, de așa zisa „anatorină”. Luptă pe care ca medic de circumscripție am început-o și pe pielea nevinovaților copilași născuți în anul 1931 și 1942, că Aradul este bântuit de scarlatină.

* * *

Scarlatina — după cum cred, că, oricine știe — este o boală molipsitoare care se ia dela om la om în mod „direct” sau „indirect”, adică, venind în atingere omul sănătos cu cel bolnav, ori că obiectele atinse de cel bolnav ajung la un copil sănătos, pe care cu ușurință îl pot îmbolnăvi.

Ca să ne păzim de scarlatină, este dela sine înțeles, că trebuie mai întâi de toate să o cunoaștem; numai că nu totdeauna ești ușor de a o bănuși măcar. Scarlatina de obicei începe cu dureri în gât. Copilul are la început o amigdalită, când cei ai casei sau medicul nici nu bănușesc, că ar putea fi începutul unei „scarlatine”, așa cum am pățit-o și eu cu primul elev dela liceul „Moise Nicoară”, pe care l am văzut într'o zi de Sâmbătă și i-am spus că este o amigdalită, i-am dat

să facă gargară și credeam că îi va trece. Pe acelaș elev l-a văzut în ziua următoare — Duminică — un medic militar, care tot amigdalită a aflat, ca în ziua de Luni, când am venit la liceu, să vadă că nu era vorba numai de o trecătoare amigdalită, ci că este scarlatină. Pielea copilului era roșie ca racul, numai nasul, barba și jurul buzelor au rămas piele de om sănătos.

Deosebit de dureri de din gât copilul atins de scarlatină poate avea la început dureri mari de cap, vărsături, iară inima „săraca de ea” bate, bate și se sbate ca o inimă de porumbel de parcă ar fi o mitralieră în plin foc al luptelor — se luptă inima cu boala, se luptă inima cu căldurile mari de peste 40 de grade.

Roșeața pielii ține câteva zile, temperatura ține și ea 1 ori 2 săptămâni ca — în cazul că boala merge spre bine — căldurile să scadă, iară pielea se cojește mărunț mărunț pe pielea gâtului, piept și bură și se despoaie, ca țina adunată pe opincă, de pe tălpi și palme, dând adeseori copilul de pe mână lui adevărate mănuși de piele.

Așa se perândă diferitele faze ale scarlatinei în timp de 40 de zile, vreme în care copilul ei însuși, ori prin pielea ce se duce (cojește) de pe el este periculos de a molipsi pe cei din jurul său, motiv pentru care cei bolnavi de scarlatină legați ia măsuri de a fi izolați în spitalele de boli molipsitoare, ori ținuti acasă sub aspră supraveghere de a nu veni ori ieși nimenea din acea casă fără a se desinfecța, adică omorând microbii de pe mâinile celor cari au atins bolnavul.

(Va urma)

Dr. Ion Frățilă.

Fel de fel

Cocoșul — ca măsurător de drum

Înainte vreme cântatul cocoșului înlocuia ceasul din zilele noastre. Primul cântat al cocoșului echivala cu ora două dimineața. Dar cocoșul servea în acelaș timp pentru măsurarea drumului, adică a depărțării la care se mai auzia cocoșul. Această depărțare era unitatea de măsură primitivă pentru constatarea drumului parcurs.

Dentiști călări

Printre doctorii vrăjitori și alți șarlatani cari străbăteau țările în cursul Evului Mediu, se numărau și niște dentiști ciudați. Printre ei unii se lăudau că-și exercită profesiunea stând călare. Într'adevăr ei își tratau pacienții stând pe cal. Dacă se rupea un dinte în timpul acestei operații, desigur că era de vină pacientul... sau calul.